

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sancta Paupertas Religosorum propria sine proprio
Propugnata**

Wissingh, Anton

Coloniæ Agrippinæ, 1700

Quæstio V.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49625](#)

bebit, ut talia peculiaria sibi reservet, procuret, præexcipiat, ex intentione huc illucque secum transportandi; ne novissimus error fiat peior priore. Permittatur ergo licitus necessariorum usus, & tollatur omnis abusus.

Objectio, quæ contra hic jam resoluta posset moveri à non-nemine nolente rectè intelligere, solvetur ex dicendis in quæstione sequenti. Itaque sit

Quæstio V.

Quomodo intelligendus sit sequens textus S. Constitut. Urbanarum, ut non pugnet contra præmissas resolutiones, qui habetur in c. 6. Regulæ tit. 2. § 6. qui talis est: *Si quis vero extra nativum conventum obierit mobilium bonorum, à Superioribus sibi pro necessitatibus ad usum concessorum, quæ apud se tunc haberet, deductis curationum & funerum impensis, medietas altera nativo conventui, altera vero ei, in quo extremum clauserit diem (dummodo ibi familia fuerit) applicetur. h. i. Ante responsionem*

N. I. Peculiarista ex hoc textu format talem pro se discursum. Si talis mortui Fratris mobilium medietas uni, & altera medietas alteri conventui sit applicanda; ergo supponunt, seu permittunt nostræ Urbanæ Constitutiones, aliquem habere posse aliquid in particulari ad usum necessitatis suæ, ad quod totum non habet jus conventus ille, in quo moritur talis; & consequenter supponitur is Frater adhuc vivens habuisse illud ita

ita, ut non esset de communi mensa vel massa, nec illi incorporatum, nec ex bonis conventus illius, in quo moritur. Sed prius

N. 2. Licet in dicto textu non explicitè fiat mentio pecuniae; Supponamus tamen, ibi nomine *mobilium bonorum* quoque comprehendendi pecuniam (licet posset forte quis non sine fundamento opinari, ibi non comprehendendi pecuniam, eò quod dicatur, *quæ apud se tunc haberet*; Religioso autem privato, maximè ægrotanti numquam licet *apud se habere pecuniam*, etiam cum *Superioris consensu*: nam hic est quintus inter 10. actus proprietatis, in c. 7. Reg. tit. I. *Quicumque res superfluas, vel curiosas, & pecuniam ipsa apud se habuerit, iisq; utatur, etiā de permissione, & voluntate Prælati. h.i. Deinde Religiosus*, qui tempore mortis apud se illicitè habuisse pecunias postmodum convincitur tamquam propriarius, exhumandus est, si jam in loco benedicto sepultus sic, & in sterquilinio, juxta SS. Canones, sepeliendus cum pecunia, suæ perditionis causâ; non puniendus autem hac poena, si alias res apud se illicitè habuisset.)

N. 3. In dicto textu S. Constit. Urban. fit mentio 1. de iis, *quaæ conceduntur à Superioribus* (suppono, quod licet) 2. *ad usum pro necessitatibus*. 3. *quaæ apud se tunc haberet*. Ubi ly *haberet* cum sit imperfectum, æquivalere facit propositionem huic conditionali, *si illa apud se tunc haberet*. Insuper per illam particulam *haberet* insinuatur quoque, quod fuerit merè usuarius non juris, sed simplicis usurpationis, licetæ, ut supponitur.

N. 4. Quod hæc dispositio sit ibi specialis in favorem nativorum conventuum ; unde dicitur *si quis vero*, quasi conditionata exceptio à communis seu generali regula. Et circa hoc dubium esse nequit, quod S. Constitutiones nostræ possint in particulari cum exceptione disponere de mobilibus relictis à Fratribus post mortem, qualitercumque ad illos pertinuerint, ut vel ibi, vel alibi applicentur.

N. 5. Dupliciter potest contingere, quod mobilia ad usum pro necessitate alicui persona à superiore concedantur. *Primo* de bonis istius conventus, cui etiam manent ; attamen solus usu-facti tali Religioso in particulari pro tempore utilis est. v. g. Superior ex pecunia conventus coemit plurima linea interiora vestimenta, item strophiola, mappas, mantilia &c. eaque reponit in communi vestiario, ex hac intentione, ut cuiusque Fratrum, sive sit Filius nativi istius conventus sive non, sive incola, sive advena, sive de familia sive non, exinde pro necessitate ad usum suppeditentur ; & post usum & lotionem, denuo ad commune vestiarium reponantur, & maneat de mensa communi.

Secundo ita, quod tali particulari Religioso fuerint v. g. à consanguineo, vel bono patrono dæx, citra expensas à conventu factas : vel, quod talis Religiosus pro particulari necessitate sua, labore speciali aut industria, vel dexteritate procurarit talia. In quo casu (licet, quidquid monachus acquirit, monasterio acquirat ; & proinde strictè loquendo nihil nisi monasterio incorporatum

tum possit licetè haberi aut teneri à monacho, seu Religioso) potest nihilominus Superior talis Religiosi usui speciali talia licetè applicare seu destinare, propter ipsius specialem indigentiam, copulentiam, vel debilitatem, aut personæ dignitatem, vel specialem, quam profitetur, artem, scientiam, occupationes, negotia &c. At hic est casus specialis, neutquam verò generalis ita vivendi consuetudo, à S. Constit. Urbanis approbata, aut præscripta.

N. 6. Licet in cit. textu fiat solum mentio mobilium concessorum à Superioribus &c. utique licetè (quia lex non supponit peccatum in subdito, maxime morti proximo, nisi aliunde probetur,) Supponamus tamen etiam nunc, non incongrue posse & debere quoque comprehendendi illa mobilia, quæ illicite sive cum, sive sine superioris consensu talis quis tunc baberet. Cujus ratio est; quia legis hujus specialis dispositio non videtur hic habuisse specialem (per se, & exclusive) reflexionem ad licitum, vel illicitum. sed ad relatum à Fratre jam defuncto.

N. 7. Duplex potest considerari Status Religionis nostræ Minorum Conventualium. Primo ille, quem S. Constitutiones Urbanæ; dum compilabantur, in Religione nostra tunc invenerunt, qualem Reverendissimus P. N. Generalis, immortali memoria dignus *Felix Franceschinius Cassianus* in præfatione ad S. Constitutiones Urbanas 1628. 21. Septembris talem depingit, & fuisse deplorat, in quo regularis disciplina variis, qui in ipsam irrepserant,abusibus erat labefactata,

h. i. Secundo us, quem S. Constitutiones Urbanæ principaliter intenderunt, cuius Status promovendi aut introducendi intentionem suam fuisse hanc explicat mem. Reverendissimus P. Generalis Lc. scilicet regularem disciplinam novis Constitutionibus suffulit am pristino candori, Seraphici Patris nostri Regula, NB. communisque vias & observantias, quantum praesentia tempora finunt, conformem reddere. h. i. His ita prænotatis, facilis est responsio ad quæstionem. Itaque.

R. 1. Quod textus ille in titulo quæstionis adductus non videatur (salvo meliori judicio) intelligendus de mobilibus, ad usum particularis Fratris concessis in primo sensu notabilis quinti, sed solùm in secundo sensu ejusdem notabilis. Ratio prioris est; quia talia mobilia sunt illius Conventus propria, ad quæ proinde talis particularis Religiosus nullum habet jus, nec specialem ullam attinentiam, vel cohærentiam. Hinc nec nativus illius Conventus potest ex ullo titulo habere ullam ad talia prætensionem (quem tamen S. Constitutiones Urbanæ hic supponunt, ut dictus textus habeat locum, & causam justæ executionis.)

Ex hoc patet ratio posterioris, quia, si in ullo casu, maximè in hoc sensu intentio S. Constitutionum Urbanarum habebit locum: & potestas legislatoris congruè se extendit ad disponendum de talibus bonis, juxta dicta in notabili quarto, eò, quod nativus Conventus sicut habet maiorem obligationem ad Fratres seu Filios suos nativos, ita & magis congruam, magisque fundam

am prætensionem ad relicta ab eis, si nulli Conventui specialiter propria sint. *Quodad hunc secundum sensum.*

R. 2. Quod S. Constitutionum Urbanarum dispositio apertius locum habeat, si loquamur de primo Statu Religionis nostræ, in notabili septimo explicato. Nam, cum indefinite loquantur, utique, si necdum inveniant apud Religiosos debitam ac requisitam mobilium communatem, sed antiquam adhuc quasi peculiaritatem sic justè disponunt de pecularibus his relictis. Quæ tamen pariformiter & universaliter locum habere nequeunt pro secundo Statu notabilis septimi, & primo sensu notabilis quinti,

R. 3. Si Religiosus nostri Ordinis extra nativum Convenem inoraretur in alio, in quo est de familia: & post mortem ejus adveniret aliquod legatum pium in favorem talis Religiosi (ex scientia legantis, quod ille jam mortuus sit) & tamen heredes velint, quod Ordinis Conventui applicandum sit, id videtur totum applicandum Conventui nativo, & ita à me resolutum, ac practicatum fuit in certo casu. *Ratio est;* quia tunc cessat conditio addita in S. Constitutionibus Urbanis, hæc scilicet, quæ apud se tunc haberet: Proinde tale legatum non debet dividi inter duos Conventus. Occasio tale quid faciendi dum se mihi offerret, putavi me obligatum ad ita facendum. Responsio ergo videtur etiam locum habere in omni casu, in quo talis Religiosus moriens non censetur apud se habere aliquid, id est, non

D 5 habere

58. *Religiosæ Paupertatis*
habere in proxima facultate usus-facti. Hæc di-
xerim, salvo meliori judicio.

Ex his ergo peculiarista nequit generale & in-
definitum patrocinium accipere pro se ; ideoque
manent vera, quæ in priori quæstione resoluta
sunt. Sed occasione resolutorum in hac , &
priori quæstione, movetur ulterius controversia;
pro qua expedienda sit

Quæstio VI.

Quomodo intelligendus textus S. Consti-
tut. Urbanarum in c. 3, Reg. tit. 20. §. 6.
de discedentibus è Conventu in Conven-
tum, de quibus sic ibi ordinatur, & præcipitur:
Quapropter Superior Conventus, à quo quisquam
discesserit, omnia, quæ secum detulerit, libros,
vestes, pecunias, etiam pro viatico tantummodo da-
ras in schedula diligenter adnotabit, eamque ad
Superiorem Conventus, ad quem is proficiscitur,
opportune transmittat, cui idem Frater eorum
omnium rationem reddere teneatur. h. i.

Ex hoc textu peculiarista sibi jam tūm spem
facit, & hanc conclusionem erroneam, apud se-
metipsum dicens: ergo cuicunque Religioso Or-
dinis nostri fas est, in quantacumque quantitate
(etiam per se, & indefinite loquendo) libros,
vestes, pecuniam convasare, conquirere, & con-
servare pro se, ut possit ea de loco in locū, de Con-
ventu in conventū secum transportare. Et maximè
animatur, dū cit. textus videtur innuere per parti-
culam hanc accumulativam etiam, quod pecunia
pro viatico danda sit distincta ab alia pecunia,
quam